

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2020/1355**z dnia 25 września 2020 r.****w sprawie udzielenia Rumunii tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 7 sierpnia 2020 r. Rumunia zwróciła się do Unii o pomoc finansową w celu uzupełnienia krajowych działań w celu uwzględnienia wpływu pandemii COVID-19 oraz odpowiedzenia na konsekwencje społeczno-gospodarcze tej pandemii dla pracowników i osób samozatrudnionych.
- (2) Oczekuje się, że pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Rumunię, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, będą miały ogromny wpływ na finanse publiczne. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2020 r. oczekuje się, że na koniec 2020 r. deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w Rumunii wyniosą odpowiednio 9,2 % i 46,2 % produktu krajowego brutto (PKB). Jak wynika ze śródkresowej prognozy Komisji z lata 2020 r., przewiduje się, że PKB Rumunii zmniejszy się o 6,0 % w 2020 r.
- (3) Pandemia COVID-19 wyłączyła znaczną część ludności Rumunii z aktywności zawodowej. Jak zostało to przedstawione w motywach 4–11, sytuacja ta doprowadziła do nagłego i znacznego wzrostu wydatków publicznych w Rumunii w związku z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnymi środkami, a także środkami ochrony zdrowia.
- (4) W „nadzwyczajnym rozporządzeniu rządu nr 30/2020” ⁽²⁾, o którym mowa we wniosku Rumunii z dnia 7 sierpnia 2020 r., przewidziano świadczenie na rzecz pracowników, których pracodawcy ograniczają lub czasowo wstrzymują działalność ze względu na skutki pandemii COVID-19. Górny limit świadczenia wynosi 75 % podstawowego wynagrodzenia takich pracowników (lecz nie więcej niż 75 % średniego wynagrodzenia brutto w gospodarce), a samo świadczenie jest przewidziane na czas trwania stanu wyjątkowego.
- (5) „Nadzwyczajnym rozporządzeniem rządu nr 92/2020” ⁽³⁾, o którym mowa we wniosku Rumunii z dnia 7 sierpnia 2020 r., wprowadzono świadczenie na rzecz osób, których umowa o pracę została zawieszona na co najmniej 15 dni podczas stanu wyjątkowego lub alarmowego, pod warunkiem że ich stosunek pracy zostanie utrzymany do dnia 31 grudnia 2020 r. Świadczenie wynosi 41,5 % podstawowego wynagrodzenia brutto takich pracowników (lecz nie więcej niż 41,5 % średniego wynagrodzenia brutto w gospodarce).
- (6) „Nadzwyczajnym rozporządzeniem rządu nr 132/2020” ⁽⁴⁾ wprowadzono mechanizm zmniejszonego wymiaru czasu pracy, w ramach którego w razie tymczasowego ograniczenia działalności z powodu stanu wyjątkowego lub alarmowego pracodawca ma możliwość zmniejszenia wymiaru czasu pracy pracowników o maksymalnie 50 %. W okresie zmniejszonego wymiaru czasu pracy, pracownicy, których to dotyczy, korzystają z dofinansowania do wynagrodzenia odpowiadającego 75 % różnicy między wynagrodzeniem brutto z tytułu normalnego wymiaru czasu pracy a ich obecnym wynagrodzeniem.
- (7) Wprowadzono dwa środki dotyczące osób samozatrudnionych i przedstawicieli wolnych zawodów. Dla osób, które całkowicie zaprzestały wykonywania pracy ze względu na skutki pandemii COVID-19, państwo przewidziało świadczenie wynoszące 75 % średniego wynagrodzenia brutto ⁽⁵⁾. Dla osób, które zmniejszyły swój wymiar czasu pracy, państwo przewidziało świadczenie wynoszące maksymalnie 41,5 % średniego wynagrodzenia brutto.

⁽¹⁾ Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.

⁽²⁾ Opublikowane w Dzienniku Urzędowym 231 z dnia 21 marca 2020 r.

⁽³⁾ Opublikowane w Dzienniku Urzędowym 459 z dnia 29 maja 2020 r.

⁽⁴⁾ Opublikowane w Dzienniku Urzędowym 720 z dnia 10 sierpnia 2020 r.

⁽⁵⁾ Jak przewidziano w ustawie nr 6/2020 o budżecie przeznaczonym na państwowe ubezpieczenia społeczne na rok 2020.

- (8) Dla pracowników dniówkowych, którzy zaprzestali wykonywania pracy ze względu na skutki pandemii COVID-19, władze wprowadziły środek polegający na zapewnieniu zasiłku dochodowego wynoszącego 35 % należnego wynagrodzenia za dzień roboczy przez maksymalny okres trzech miesięcy.
- (9) W „nadzwyczajnym rozporządzeniu rządu nr 11/2020” (⁶), o którym mowa we wniosku Rumunii z dnia 7 sierpnia 2020 r., przewidziano premię z tytułu dodatkowo wykonanej pracy dla pracowników specjalistycznych struktur Krajowego Instytutu Zdrowia Publicznego oraz okręgowych dyrekcji ds. zdrowia publicznego lub dyrekcji ds. zdrowia publicznego miasta Bukaresztu, którzy zajmują się koordynowaniem i wdrażaniem środków służących prewencji i ograniczeniu zdarzeń określonych przez WHO jako stan zagrożenia zdrowia publicznego o znaczeniu międzynarodowym wskutek zakażeń COVID-19. Środek ten polega na zapewnieniu świadczenia odpowiadającego 75 % podstawowego wynagrodzenia za przepracowane godziny wykraczające poza normalny wymiar czasu pracy oraz 100 % podstawowego wynagrodzenia za godziny przepracowane w weekendy, w dni urzędowo wolne od pracy oraz w inne dni nie zaliczane do dni roboczych. Środek ten można uznać za środek ochrony zdrowia w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2020/672.
- (10) Dla pracowników krajowego systemu obrony, zakładów karnych, placówek ochrony zdrowia publicznego i innych kategorii ustanowionych na mocy rozporządzeń ministerialnych władze przewidziały zasiłek opiekuńczy na dziecko. Świadczenie to przysługuje, pod warunkiem że drugie z rodziców nie korzysta z alternatywnych uprawnień zapewniających rodzicom dni wolne od pracy na potrzeby opieki nad dziećmi w przypadku tymczasowego zamknięcia placówek oświatowych. Środek ten można uznać za środek podobny do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2020/672, ponieważ w ramach tego środka zapewnia się wsparcie dochodu dla pracowników, które ułatwi im pokrycie kosztów opieki nad dziećmi w okresie zamknięcia szkół, a tym samym umożliwi rodzicom kontynuowanie pracy, co pozwoli uniknąć narażenia ich stosunku pracy na ryzyko rozwiązania.
- (11) Ponadto „ustawą nr 56/2020” (⁷), o której mowa we wniosku Rumunii z dnia 7 sierpnia 2020 r., wprowadzono premię z tytułu szczególnie niebezpiecznych warunków wynoszącą maksymalnie 30 % wynagrodzenia pracowników medycznych biorących udział w działaniach medycznych związanych ze zwalczaniem COVID-19.
- (12) Rumunia spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Rumunia przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 4 370 779 006 EUR od dnia 1 lutego 2020 r. w związku ze zwiększonymi kwotami bezpośrednio wynikającymi ze świadczeń z tytułu „bezrobocia technicznego” dla pracowników oraz dla osób należących do innych kategorii niż pracownicy, świadczenia dla przywróconych do pracy pracowników oraz dla osób należących do innych kategorii niż pracownicy, przyszłego mechanizmu zmniejszonego wymiaru czasu pracy, zasiłku dochodowego dla pracowników dniówkowych oraz zasiłku opiekuńczego na dziecko dla określonych pracowników. Stanowi to nagły i znaczny wzrost, ponieważ wydatki dotyczą nowych środków obejmujących znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo w Rumunii. Rumunia zamierza sfinansować 271 534 419 EUR zwiększonej kwoty wydatków ze środków unijnych.
- (13) Komisja skonsultowała się z Rumunią oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnymi środkami, a także z korzystaniem ze środków ochrony zdrowia związanych z pandemią COVID-19, o których mowa we wniosku z dnia 7 sierpnia 2020 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.
- (14) Należy zatem udzielić pomocy finansowej, aby pomóc Rumunii w złagodzeniu skutków społeczno-gospodarczych poważnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych przez pandemię COVID-19. Komisja powinna podejmować decyzje dotyczące terminów zapadalności, wysokości i uruchamiania transz i podtransz w ścisłej współpracy z organami krajowymi.
- (15) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku jakichkolwiek procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności na podstawie art. 107 i 108 Traktatu. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 Traktatu, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.
- (16) Rumunia powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Rumunię.
- (17) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Rumunii, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

(⁶) Opublikowane w Dzienniku Urzędowym 102 z dnia 11 lutego 2020 r.

(⁷) Opublikowana w Dzienniku Urzędowym 402 z dnia 15 maja 2020 r.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Rumunia spełnia warunki określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672.

Artykuł 2

1. Unia udziela Rumunii pożyczki do maksymalnej wysokości 4 099 244 587 EUR. Maksymalny średni termin zapadalności pożyczki wynosi 15 lat.
2. Okres dostępności pomocy finansowej udzielonej na podstawie niniejszej decyzji wynosi 18 miesięcy, począwszy od pierwszego dnia, w którym niniejsza decyzja stała się skuteczna.
3. Pomoc finansowa Unii jest udostępniana Rumunii przez Komisję w maksymalnie ośmiu transzach. Transza może zostać wypłacona w jednej podtranszy lub w kilku podtranszach. Terminy zapadalności podtransz w ramach pierwszej transzy mogą być dłuższe niż maksymalny średni termin zapadalności, o którym mowa w ust. 1. W takich przypadkach terminy zapadalności kolejnych podtransz są ustalane w taki sposób, aby po wypłacie wszystkich transz osiągnięto zgodność z maksymalnym średnim terminem zapadalności, o którym mowa w ust. 1.
4. Warunkiem uruchomienia pierwszej transzy jest obowiązywanie umowy pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672.
5. Rumunia pokrywa koszty finansowania poniesione przez Unię, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2020/672, w odniesieniu do każdej transzy, powiększone o wszelkie opłaty, koszty i wydatki poniesione przez Unię, które wynikają z rodzaju finansowania związanego z pożyczką udzieloną zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.
6. Komisja decyduje o wysokości oraz o uruchomieniu transz, a także o wysokości podtransz.

Artykuł 3

Rumunia może finansować następujące środki:

- a) świadczenie z tytułu „bezrobocia technicznego” na rzecz pracowników, których pracodawcy ograniczają lub czasowo wstrzymują działalność, przewidziane w art. XI „nadzwyczajnego rozporządzenia rządu nr 30/2020”;
- b) świadczenie przysługujące osobom, których umowę o pracę zawieszono, przewidziane w art. I „nadzwyczajnego rozporządzenia rządu nr 92/2020”;
- c) mechanizm zmniejszonego wymiaru czasu pracy przewidziany w art. 1 „nadzwyczajnego rozporządzenia rządu nr 132/2020”;
- d) świadczenie podobne do świadczenia, o którym mowa w lit. a), na rzecz osób należących do kategorii innych niż pracownicy, w tym osób samozatrudnionych i przedstawicieli wolnych zawodów, przewidziane w art. XV „nadzwyczajnego rozporządzenia rządu nr 30/2020”;
- e) świadczenie przewidziane w „ustawie nr 6/2020 o budżecie przeznaczonym na państwowe ubezpieczenia społeczne na rok 2020” na rzecz osób należących do kategorii innych niż pracownicy (w tym osób samozatrudnionych i przedstawicieli wolnych zawodów), o którym mowa w art. 3 „nadzwyczajnego rozporządzenia rządu nr 132/2020”;
- f) zasiłek dochodowy na rzecz pracowników dniówkowych przewidziany w art. 4 „nadzwyczajnego rozporządzenia rządu nr 132/2020”;
- g) premię z tytułu dodatkowo wykonanej pracy dla pracowników specjalistycznych struktur Krajowego Instytutu Zdrowia Publicznego oraz okręgowych dyrekcji ds. zdrowia publicznego lub dyrekcji ds. zdrowia publicznego miasta Bukaresztu przewidzianą w art. 8 ust. 6 „nadzwyczajnego rozporządzenia rządu nr 11/2020”;
- h) zasiłek opiekuńczy na dziecko dla pracowników krajowego systemu obrony, zakładów karnych, placówek ochrony zdrowia publicznego i innych kategorii ustanowionych na mocy rozporządzeń ministerialnych przewidziany w art. I ust. 6 „nadzwyczajnego rozporządzenia rządu nr 30/2020”;
- i) premię z tytułu szczególnie niebezpiecznych warunków przyznawaną w uznaniu zasług pracowników medycznych, przewidzianą w art. 7 „ustawy nr 56/2020”.

Artykuł 4

Rumunia przekazuje Komisji do dnia 30 marca 2021 r., a następnie co sześć miesięcy, informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania tych wydatków.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rumunii.

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej notyfikacji adresatowi.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 25 września 2020 r.

W imieniu Rady
M. ROTH
Przewodniczący
